

IZVJEŠĆE

O PRIPREMI I PROVEDBI GLAVNE TURISTIČKE SEZONE 2002. GODINE

U oblasti pomorstva, prometa i veza članovi Zajedničkog povjerenstva, osnovanog rješenjem ministra pomorstva, prometa i veza, kao i užeg radnog tijela, na sastanku održanom 26. rujna 2002. godine, podnijeli su pojedinačna izvješća o izvršenju Programa za pripremu i praćenje tijeka odvijanja glavne turističke sezone u 2002. godini.

Zajedničko povjerenstvo je osnovano u cilju pravovremenog aktiviranja svih subjekata u čijoj je nadležnosti prometna infrastruktura, obavljanje javnog prijevoza i prihvat putnika, organiziranje, reguliranje i nadzor prometnih tokova, pratećih djelatnosti, pružanja pomoći, informacija u svim prometnim granama, radi efikasnog djelovanja na otklanjanju eventualnih zapreka te nesmetanog odvijanja prometa turista, posebice u dane povećanog prometa.

Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, sukladno Programu rada za 2002. godinu dostavilo je Vladi Republike Hrvatske Program za pripremu i praćenje tijeka odvijanja glavne turističke sezone u 2002. godini, te je isto tako dužno, po istoj metodologiji dostaviti cjelovito Izvješće.

CESTE

Hrvatske autoceste d.o.o. su, prema Programu, 28. lipnja 2002. godine pustile u promet dionicu autoceste Bregana – Zagreb – Lipovac od Velike Kopanice do Županje (26 km. u punom profilu), na kojoj je od 01. srpnja 2002. godine uvedena naplata cestarine. Istoga dana uvedena je cestarina i na dionici Bregana – Zagreb.

Na svim dionicama autocesta pred turističku sezonu izvedeni su radovi redovnog održavanja autocesta (čišćenje kolnika i prometne signalizacije nakon zimskog razdoblja, sanacija udarnih rupa, uređenje bankina, zamjena oštećene ili uništene vertikalne signalizacije neophodne za sigurno odvijanje prometa, obnova horizontalne signalizacije, postavljanje 120 komada plastičnih kontejnera za smeće i 48 kemijskih WC-a na odmorišnim postajama). Prije početka i za vrijeme turističke sezone kontinuirano su obavljani radovi redovnog održavanja autocesta (sječa raslinja u zemljišnom pojasu autocesta, košnja trave, čišćenje sustava odvodnje, čišćenje i odvoz smeća sa zemljišnog pojasa uz kolnik i na pratećim uslužnim objektima).

U sklopu izvanrednog održavanja izvodili su se planirani radovi na obilaznici Zagreba, koji su još u tijeku, a početkom srpnja završena je sanacija Kalinovo na zagrebačkoj obilaznici.

Na autocesti Zagreb – Macelj dovršeni su radovi na sanaciji klizišta na dionici Zabok – Krapina, poprečno-uzdužnih pukotina na dionici Zaprešić – Zabok i prelaznih naprava (Thorma joint) na dionici Zabok – Krapina.

Na autocesti Bregana – Zagreb – Slavonski Brod – Lipovac izvedena je zamjena i sanacija pješačkih ograda na dionici Ivanja Reka – Kutina kao i sanacija prelaznih naprava (Thorma joint) na dionici Brodski Stupnik – Oprisavci, a još je u tijeku sanacija asfaltnog kolnika na dionici Ivanja Reka- Novska.

Na mostu Krk u završnoj je fazi sanacija stupova S27 i S21, te naglavnih greda i ležajeva.

Kontinuirano su provedene sve predviđene mjere za poboljšanje protočnosti prometa i sigurnosti na naplatnim postajama, a u suradnji s Ministarstvom unutrašnjih poslova koordinirane su aktivnosti oko regulacije prometa i u slučajevima prometnih nezgoda.

Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. pred turističku sezonu izvršila je sve planirane radove na redovnom održavanju autoceste na dionici Zagreb – Vukova Gorica te polu autoceste Kupjak – Oštrovica – Kikovica odnosno autoceste Kikovica – Orehovica (Rijeka).

Iako su poduzete određene radnje i uveden poluautomatski sustav naplate na početku ovogodišnje turističke sezone, nisu se mogle izbjeći gužve i zastoji, koji su prisutni zadnjih nekoliko godina na cestarskom prolazu Karlovac i čvoru Karlovac prema Vukovoj Gorici i Rijeci odnosno prema Splitu.

Prema egzaktnim rezultatima automatskog brojanja prometa, na autocesti Zagreb – Vukova Gorica u prvih 8 mjeseci ove godine u odnosu na isto razdoblje u 2001. godine došlo je do povećanja prometa za 7,98%, a u usporedbi kolovoz 2002./kolovoz 2001. godine povećanje prometa je za 8,71% i prihoda za 7,76%.

Razumije se da se gužve na cestarskom prolazu Karlovac i čvoru Karlovac neće moći izbjeći sve do 2003. godine, kada će biti u prometu autocesta Vukova Gorica – inter regionalni čvor Bosiljevo – Sv. Rok prema Splitu odnosno Vukova Gorica – Bosiljevo prema Rijeci.

U tijeku ove godine dovršavaju se kompletne pripreme (projektna dokumentacija i provođenje upravnog postupka za ishodenje lokacijske i građevinske dozvole, provođenje međunarodnog javnog nadmetanja za davanje pod koncesije) za izgradnju pratećih uslužnih objekata Desinec sjever i Ravna Gora obostrano.

Hrvatske ceste d.o.o. su u cijelosti izvršile Program prije početka turističke sezone tako da su u sklopu **redovnog održavanja** na državnim cestama izvršene slijedeće količine radova:

1. Za mjestimične popravke asfaltnih kolnika utrošeno je	37.993,0 t. asfalta
2. Obnova horizontalne signalizacije	
- središnja crta	3.129,8 km
- rubna crta	2.234,9 km
-ostale oznake	128.837,0 m ²
3. Obnova vertikalne signalizacije	8.680,0 kom.
4. Košnja trave na bankini i bermi	22.256.367,0 m ²
5. Održavanje zelenila (obrezivanje drveća i živice)	480.699,0 m ²

U sklopu **pojačanog održavanja** obnovljene je 12 dionica državne ceste D1 (Granični prijelaz Macelj-Zagreb- Karlovac- Split), 8 dionica na D8 (Rijeka – Dubrovnik), 2 dionice na D23 (Duga Resa-Senj), i po jedna dionica na D25 (Korenica-Karlobag), D27 (Gračac-Benkovac –D8), D40 (čvor Kikovica-Bakar), D58 (Šibenik-Boraja-Trogir), D60 (Brnaze-G.P. Vinjani Gornji), D66 (Pula-Matulji), D102 (Šmrika-Baška), D200 (G.P. Plovanija-Buje), D302 (Poreč-Baderna), D306 (Vir – Zadar), D500 Lupoglav-Labin i državna cesta Sv. Helena –Vrbovec. Pojačanim održavanjem cesta i objekata na turističkim pravcima, do početka turističke sezone, **obnovljeno je ukupno 96 km.** cesta i sanirana **2 objekta** na državnim cestama.

Aktivnosti Hrvatskog autokluba

Cjelovitom i pravovremenom realizacijom zadataka i aktivnosti u Hrvatskom autoklubu, kvalitetnim funkcioniranjem jedinstvenog sustava pružanja usluga tehničke pomoći vozačima na cesti, obuci stručnog osoblja (mehaničara), uklanjanja i prijevoza oštećenih vozila i vozila u kvaru, turing pomoći, a osobito informiranja javnosti o načinu i

uvjetima odvijanja cestovnog prometa, postignut je značajan iskorak u protekloj glavnoj turističkoj sezoni. Radi potpunijeg i ažurnijeg izvješćivanja ostvarena je uska suradnja između MUP-a i HAK-a na način da su djelatnici HAK-a sudjelovali u helikopterskom nadzoru prometa (20 letova) i Informativnom centru HAK-a dostavljali obavijesti o trenutnom stanju prometa na državnoj cesti (DC) 1 dionica Macelj –Zagreb-Karlovac-Gračac, DC 4 Bregana – Ivanja Reka i DC 3 Karlovac – Delnice.

Posredstvom II programa Hrvatskog radija svakodnevno je emitirano najmanje 15 izvješća o stanju na cestama na hrvatskom jeziku. U vremenu od 8.30 do 17.30 svaki sat objavljujane su obavijesti o stanju na cestama na talijanskom, a na njemačkom i engleskom jeziku do 21.30 sati, što znači da je u glavnoj turističkoj sezoni iz HAK-a emitirano 1220 izvješća na stranim jezicima.

Carinska uprava Republike Hrvatske i granične službe sukladno svom Programu i mogućnostima dali su odgovarajući doprinos da se pojačani promet tijekom glavne turističke sezone odvija bez većih problema prilikom ulaza/izlaza iz Republike Hrvatske.

ŽELJEZNIČKI PROMET

Hrvatske željeznice su tijekom ljetnih mjeseci 2002. godine u prometu prema moru imale 8 pari vlakova za prijevoz putnika i to 4 za Split (dnevni i 3 noćna) i 4 za Rijeku. Kapacitet tih vlakova je 1290 mjesta za Split i 1242 mjesta za Rijeku u jednom smjeru dnevno, odnosno ukupno 2532 mjesta prema moru.

Popunjenost vlakova prema moru bila je zadovoljavajuća te je, bez obzira na ukidanje povlastice "Jeftinije na Jadran" ubilježen porast putnika, a isto tako i prihoda.

Kroz tjedan (ponedjeljak – četvrtak) popunjenost vlakova prema moru bila je slijedeća:

- za Split od 1290 sjedećih mjesta dnevno prevezlo se 1044 putnika ili 81%,
- za Rijeku od 1242 sjedećih mjesta dnevno se prevezao 621 putnik ili 50%.

Kroz vikend (petak-nedjelja) popunjenost vlakova prema moru bila je slijedeća:

- za Split od 1290 sjedećih mjesta dnevno prevezlo se 1226 putnika ili 95%,
- za Rijeku od 1242 sjedećih mjesta dnevno se prevezlo 807 putnika ili 65%.

Ukupan broj prevezenih putnika prema Jadranu od 15. lipnja do 8. rujna 2002. godine bio je oko 150.000 putnika u jednom smjeru.

Hrvatske željeznice su u vrijeme vikenda pojačavale noćne vlakove s dodatnim vagonima, a nerijetko i tijekom tjedna za razne organizirane skupine. Na relaciji Zagreb glavni kolodvor – Split (Zadar, Šibenik) redovni vlakovi pojačani su s ukupno 30 dodatnih vagona, a na relaciji Split (Zadar, Šibenik) – Zagreb GK redovni vlakovi pojačani su s ukupno 29 vagona.

Pored navedenog treba dodati i putnike agencijskih vlakova "Cipollino" koji su vozili svake subote od 15. lipnja pa do 14./15. rujna 2002. godine (14 vožnji) iz Budimpešte u Rijeku i natrag te prevezli oko 240 mađarskih turista po vožnji odnosno ukupno oko 3360 putnika.

Agencijski vlakovi na relaciji Bratislava – Split – Bratislava vozili su iz Bratislave u dan 5/6 od 21./22. lipnja do 6./7. rujna 2002. godine s povratkom iz Splita dan kasnije (12 vožnji) te prevezli oko 270 putnika i 15-20 automobila po vožnji odnosno ukupno oko 3200 putnika i više od 200 automobila.

Vlakovi "Optime tours " iz München-a i ove godine prometuju još od travnja pa do studenog na X Paneuropskom koridoru s planom ukupno od ukupno 471 vlaka odnosno prosječno 3-4 vlaka dnevno u tranzitu preko Hrvatske.

Sa češkim i poljskim željezničkim upravama Hrvatske željeznice su u fazi pregovora glede uvođenja agencijskih turističkih vlakova prema Jadranu, te je plan pokretanja istih za sezonu 2003. godine.

UNUTARNJA PLOVIDBA

U sklopu planiranih poslova za pripremu i provedbu turističke sezone 2002.godine, Uprava unutarnje plovidbe je imala zadatak koordinirati projekt izgradnje pristana za pristajanje putničkih brodova u luci Vukovar i pristaništu Ilok.

Izvršena je nabavka dvaju brodova – šlepova i ugovorena je njihova prenamjena u plutajuće objekte odnosno pristane radi prihvata putničkih brodova preko 100 metara dužine. Radovi su dovršeni u rujnu 2002.godine. Pristan u Vukovaru je postavljen uz obalu u neposrednoj blizini Hotela Dunav.

Što se tiče Iloka, iako je pristan dovršen nije ga moguće postaviti jer je potreban veći zahvat na pristanišnoj infrastrukturi. Lučka uprava Vukovar preuzela je vođenje tog projekta nakon što grad Ilok nije mogao sam osigurati ispunjenje ranije preuzetih obveza. Dovođenje izgradnje pristaništa u Iloku i postavljanje pristana planira se u 2003.godini.

POMORSTVO

a) LUKE

U svim lukama učinjene su znatne aktivnosti na poboljšanju kako stanja lučke podgradnje i nadgradnje, tako i organizacije prometa kroz luku, a sukladno donesenim planovima pripreme turističke sezone.

Nadalje, pojačanim marketinškim aktivnostima u pogledu atraktivnosti luka, te stalnim dežurstvima, sve luke su u ovoj sezoni bez većih gužvi i zastoja odradile turističku sezonu.

Naturalni pokazatelji uspješnosti turističke sezone 2002.godine u lukama otvorenim za javni promet od državnog značaja:

LUKA	PROMET U 2001.		PROMET U 2002.		INDEX 2002./2001.	
	putnici	vozila	putnici	vozila	putnici	vozila
RIJEKA	113.173	21.981	133.028	22.422	115	102
ZADAR	1.015.405	147.306	1.097.621	168.782	108.1	114.6
SPLIT	1.706.989	329.696	1.918.945	371.774	112,4	112,8
PLOČE	82.522	29.289	80.095	22.581	97	77
DUBROVNIK	312.758	18.188	384.120	21.311	123	117

b) POMORSKI PUTNIČKI PROMET

Prijevozni učinci ovogodišnje turističke sezone nadmašili su i one najbolje u predratnim i poslijeratnim godinama poslovanja. Ukupan promet putnika veći je od ostvarenja u istom razdoblju prošle godine za 7.6% i vozila za 7.7%.

U odnosu na prošlu godinu evidentirano je ubrzano vraćanje turističkog prijevoza posebno na lokalnim linijama srednjodalmatinskog akvatorija te na duž obalnim linijama koje povezuju Italiju i Hrvatsku.

Za ovu godinu red plovidbe postavljen je s više vožnji, putovanja i ticanja ondje gdje je ocijenjeno da treba dati veću podršku prihvatu i stimuliranju turističkog prometa pojačanom učestalošću plovidbe.

Postignuti rezultati plod su odlične suradnje putničkih brodara s ostalim subjektima vezanim za prijevoz putnika (luke, lučke uprave).

Sezona je funkcionirala na željenom nivou, bez tehničkih problema brodova, kao rezultat pripreme/remonta brodova u brodogradilištima, čime su se ispravili tehnički nedostaci i rizik sveo na minimum.

FIZIČKI POKAZATELJI PREVEZENIH PUTNIKA NA DRŽAVNIM LINIJAMA siječanj-kolovoz 2002.				
BRODAR	prevezenih putnika	prevezenih vozila	index za putnike 2002/2001	index za vozila 2002/2001
Jadrolinija, Rijeka duž obalne linije	115.078	23.836	103,6	108,4
Jadrolinija, Rijeka međunarodne linije	128.823	28.236	109,9	102,3
Jadrolinija, Rijeka lokalne linije	5.078.916	1.461.806	104,7	108,5
Mediterranska plovidba, Korčula	144.632	9.810	133,8	97,6
Rapska plovidba, Rab	694.435	246.833	105	104
Lošinjska plovidba, Mali Lošinj	21.900	3.980	106	124
Brzo brodske državne linije	405.991	0	160	0
U K U P N O	6.589.775	1.774.501	107,6	107,7

Državni brodar Jadrolinija Rijeka je unatoč tome što se nije povećala i obnovila flota, ostvario povećanje prometa putnika i vozila na svim plovnim područjima, a bez značajnijih zastoja i havarija brodova. Znači da je priprema brodova za sezonu odlično odrađena unatoč starosti flote (prosječna starost 27 god.), iako održavanje flote zahtjeva i veći angažman kako financijski tako i radni.

To je potvrđeno i nagradom «Plavi cvijet» koja je dodijeljena Jadroliniji Rijeka od strane Hrvatske turističke zajednice za uspješnu provedbu turističke sezone 2002.

Ukupni promet putnika na državnim linijama koje održava Jadrolinija Rijeka povećan je za 6,7% (5.571.362 putnika), a vozila 8,2% (1.511.763 vozila), a po plovnim područjima riječko područje ima povećanje prevezenih putnika za 0,3%, a vozila za 3,2%, zadarsko povećanje prevezenih putnika 7,7% a vozila 12,5, dok je na splitskom plovnom području zabilježen najveći porast prometa putnika za 8,5%, a vozila čak za 14,4%.

I drugi brodari na državnim linijama su postigli zavidne prijevozne učinke, a najizraženiji pozitivni pomaci su na brzo brodskim linijama.

U odnosu na prošlu sezonu uspostavljene su 4 nove brzo brodske linije.

Na riječkom plovnom području uspostavljena je brzo brodska linija između Lošinja i Rijeke, koja je dobila više nego pozitivne reakcije i otočana i turista. Isto tako u sezoni je funkcionirala komercijalna linija između Rijeke, Raba i Novalje čime je nadopunjena turistička ponuda i prometna povezanost navedenih otoka.

Na splitskom plovnom području uspostavljene su dvije linije Split-Rogač, koja je iz županijske linije pretvorena u državnu. Druga novo uspostavljena linija je Jelsa-Bol-Split i za nju se također može reći da je tijekom turističke sezone opravdala svoju funkciju.

Na dubrovačkom plovnom području također je uspostavljena brzo brodska linija iz Dubrovnika za otok Mljet, a i povećana je učestalost brodske linije za Elafitsko otočje. Jasno je da su navedena poboljšanja bila dobro prihvaćena od strane putnika, što se može i zaključiti iz broja prevezenih putnika.

c) LIČKE KAPETANIJE

Sukladno Programu mjera i aktivnosti za pripremu turističke sezone 2002. godine:

- Lučke kapetanije i njihove ispostave obavljale su nadzor nad uplovljavanjem i isplovljavanjem brodova u svim lukama i trajektnim pristaništima na njihovom području, te nadzor nad obavljanjem linijskog pomorskog putničkog prijevoza.

- Osigurano je stalno dežurstvo u najvažnijim trajektnim pristaništima prilikom ukrcaja/iskrcaja putnika i vozila.

- U neposrednom nadzoru nisu utvrđene nepravilnosti u svezi prekrcaja putnika i vozila koje bi mogle ugroziti sigurnost plovidbe.

- Redovito odvijanja plovidbenog reda, bez stvaranja velikih gužvi, uvjetovano je, pored ostalog, uvođenjem izvanrednih linija i to u onim trajektnim pristaništima gdje je koncentracija putnika i vozila povremeno bila vrlo velika. Redovitom odvijanju plovidbe, pored gore navedenog, doprinijele su i posade trajekata, koje su i u tzv. "špicama" turističke sezone iskazale maksimalno zalaganje.

Treba posebno naglasiti da je u okviru mjera i akcija Uprave pomorstva s tzv. mjerom "veća prisutnost lučkih kapetanija na moru", a sukladno razrađenom planu i rasporedu plovidbe plovila lučkih kapetanija, utvrđeno da je provedba mjera i akcija bila djelotvornija i efikasnija u odnosu na prošle turističke sezone.

U okviru gore provedenih mjera i aktivnosti, a u cilju što uspješnijeg i efikasnijeg obavljanja poslova traganja i spašavanja ljudskih života i imovine na moru, Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru – MRCC Rijeka, u suradnji s pod središnjicama za spašavanje i posadama trajekata i putničkih brodova, provodila je vježbe na područjima nadležnosti svih lučkih kapetanija kao. npr. napuštanje broda, požar na brodu, čovjek u moru i pružanje medicinske pomoći. Vježbe su pokazale primjerenu razinu uvježbanosti i profesionalne stručnosti, kako djelatnika pod središnjica spašavanja, spasilačkih jedinica, tako i članova posada brodova i trajekata koji su sudjelovali u akcijama.

Usporedni prikaz akcija 2001/2002

Radi potpunog uvida u akcije traganja i spašavanja u nastavku izvješća daju se broježani podaci s usporednim pregledom u odnosu na 2001. godinu.

U 2002. godini MRCC Rijeka intervenirala u 188 akcija traganja i spašavanja (*napomena: do 01.04. bilo je 13 akcija*). U 2001. godini zbir akcija je 201, do 01.04. bilo je 16 akcija, od 30.09. do 31.12.2001. 23 akcije.

Podaci o osobama:

SPAŠENO OSOBA 2001,2002	OZLIJEĐENO ILI BOLESNO	POGINULA	NESTALA
2001. – 1140	17	19	2
2002. - 550	21	13	2

Napomena: 07.06.2001. MRCC Roma u našoj zoni odgovornosti organizirali tegljenje grčkog m/b «Aretousa» sa 626 putnika.

Podaci o vrsti nezgode:

TEGLJENJE 2001, 2002	NASUKAVANJE	TRAGANJE	RONIOCI	MEDICO
2001 - 72	29	29	19	7
2002 - 57	37	34	11	19

PREVRTANJE 2001, 2002	ČOVJEK U MORU	POŽAR - POTONUĆE	PRODOR MORA	SUDAR BRODOVA
2001 - 5	12	2	3	2
2002 - 9	3	5	3	1

i ostalo – pad helikoptera u more, pad auta u more...

- Tegljilo se uglavnom zbog kvara motora ili nedostatka goriva.
- Ove godine zbog učestalih vjetrova u jednom dijelu sezone visok broj nasukavanja.
- Tragalo se zbog nedolaska plovila na odredišta, za surferima, plivačima, pedalinama, zračnim jastucima i dr.
- Nesreće ronilaca u 2002. bilo je 11, od čega je poginulo 9, a spašeno 3 (u jednoj akciji poginula su 2).
- Nesreće ronilaca u 2001. godini bilo je 19, od čega je spašeno 8, a poginulo 12 (u jednoj akciji poginula 2).

Cjelovito izvješće s podacima o broju i vrsti svih pomorskih nezgoda s podacima o broju unesrećenih osoba nije moguće u ovom izvješću prikazati, jer prikupljanje i obrada svih podataka iz lučkih kapetanija i njihovih ispostava obavlja se krajem godine.

Pored gore navedenih aktivnosti i poduzetih mjera, potrebno je navesti da prije i tijekom turističke sezone nije bilo značajnog onečišćenja mora.

Na osnovu analize provedenih mjera i akcija iz područja sigurnosti plovidbe možemo konstatirati slijedeće:

1. Poduzete mjere i aktivnosti Uprave pomorstva i lučkih kapetanija na pripremi i provođenju Turističke sezone 2002, sukladno Programu mjera i aktivnosti za pripremu turističke sezone 2002. godine, provedene su uspješno;
2. Značajan doprinos uspješnosti provedenih mjera je i novo uvedena mjera “veća prisutnost lučkih kapetanija na moru”. S tim u svezi, imajući u vidu da je ova mjera pokazala punu učinkovitost, predlažemo da ona bude obvezna za iduću turističku sezonu.
3. Provedene vježbe traganja i spašavanja dale su značajan doprinos manjem broju pomorskih nezgoda i spašenih ljudskih života.
4. Uprava pomorstva, pored ostalog, mora poduzeti mjere u cilju smanjenja pomorskih nezgoda uzrokovane gliserima i skuterima.

NAUTIČKI TURIZAM

Krajem 2001. godine Vlada Republike Hrvatske je, na prijedlog Ministarstva pomorstva, prometa i veza djelomično izmijenila Uredbu o uvjetima dolaska i boravka stranih jahti i brodica namijenjenih razonodi ili športu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, koja je, uz Naredbu o charter licenci, visini naknade za sigurnost plovidbe i charter naknadi koju plaćaju strane jahte i brodice namijenjene

razonodi ili športu s ishodenom charter licencom, donesenom početkom 2002. godine, na novi način uredila odnose u nautičkom turizmu.

Navedenim propisima omogućeno je da se djelatnost iznajmljivanja plovila i dalje može vršiti stranim plovilima u najmu kod domaćih charter tvrtki uz izdavanje licence za tu djelatnost i plaćanje charter naknade u visini koja će stimulirati obavljanje te djelatnosti plovilima pod hrvatskom zastavom.

Uvođenjem charter licence, charter naknade i novog obrasca prijave za charter pojednostavljen je i ujednačen postupak stavljanja stranih plovila u gospodarsku djelatnost iznajmljivanja, omogućen je odabir razdoblja u kojem će se ta djelatnost obavljati, te je omogućena efikasnija kontrola, kako financijskih, tako i eksploatacijskih procesa navedene gospodarske djelatnosti, što je u 2002. godini u velikoj mjeri smanjilo mogućnost nelegalnog obavljanja chartera.

Naknade kojima su opterećeni iznajmljivači stranih plovila učinile su hrvatsku zastavu atraktivnom za obavljanje charter djelatnosti, naročito nakon svođenje carinske stope za uvoz ovih plovila iz EU na nulu, krajem 2001. godine.

Dosljednim poštovanjem postupka izdavanja i uz kontrolu ulaznih dokumenata, koji moraju biti obvezno dostavljeni u originalu ili ovjerenim kopijama, te uvjetovanjem izdavanja charter prijave prethodno izdanom carinskom deklaracijom o privremenom uvozu onemogućeno je neovlašteno korištenje stranih plovila za gospodarsku djelatnost – charter.

Početkom primjene odredaba "Istanbulske carinske konvencije", koja se počela primjenjivati u 2001. godini, uvjeti za izdavanje odobrenja za gospodarsko korištenje plovila pod stranim zastavama znatno su pooštreni u pogledu ulazne dokumentacije za izdavanje navedenoga odobrenja, ali je već sezona 2002. pokazala da su njene odredbe u potpunosti zaživjele u praksi.

Ministarstvo pomorstva, prometa i veza je, radi unapređenja rada prijavnih mjesta za strane turiste-nautičare na graničnim prijelazima, opremilo informatičkom opremom za izdavanje prijava dolaska stranih jahti i brodica daljnjih 19 lučkih ispostava, što je višestruko ubrzalo izdavanje navedenog dokumenta i na taj način smanjilo vrijeme zadržavanja nautičara na graničnom prijelazu.

Do sada je informatizirano ukupno 52 lučke ispostave od ukupno 64, dok će preostalih 12 biti informatizirano do kraja 2002. godine.

Pored izdavanja prijava stranim nautičarima izvršena je informatizacija i obrade pomorskih nezgoda brodova i brodica, kao i upis brodica, što će značajno ubrzati te poslove i ostaviti više vremena za rad djelatnika lučkih kapetanija i ispostava na terenu i sa strankama.

NAUTIKA 01.– 08. 2002. U BROJKAMA *
--

Broj izdanih prijava:	42.804
Uprihodena sredstva :	20.466.663,50 kn
Broj izdanih charter licenci:	1.060
Uprihodena sredstva od charter licenci:	4.138.100,00 kn
Uprihodena sredstva od charter naknade:	13.031.296,00 kn

* Napominje se da su navedeni podaci djelomično nepotpuni, jer ne obuhvaćaju ispostave lučkih kapetanija koje nisu informatizirane

Ukupni broj stranih plovila za promatrano razdoblje pokazuje zadržavanje ukupnog broja plovila na razini 2001. godine.

U 2002. godini evidentiran je pad stranih plovila u charteru iako je charter flota zabilježila (po našim saznanjima) znatan porast, jer je veliki broj plovila stavljen pod hrvatsku zastavu zbog povoljnijih uvjeta za obavljanje djelatnosti.

Usprkos toga, zahvaljujući novom pristupu charter djelatnosti s plovilima pod stranom zastavom, ukupan prihod Državnog proračuna s naslova te djelatnosti, koji ostvaruje Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, s **3.924.375 kn** u 2001. godini, povećan je na **17.169.399 kn**.

Navedeni iznos čine sredstva uprihođena od izdavanja charter licenci (4.138.100 kn) i charter naknada (13.031.296 kn).

Charter naknada je uvedena u zamjenu za carinska davanja za privremeni uvoz plovila za charter (koja su ukinuta), a posebno se napominje da je financijski efekt uvođenje charter naknade osjetno povećan, jer je carina obračunavana na stvarnu, amortiziranu, vrijednost plovila, dok je osnovica za obračun charter naknade vrijednost novog plovila određene kategorije (dužine).

Osim toga, visina charter naknade je obračunata na način da se od osnovice obračunava 9,2 % (kolika je bila carinska stopa u 2001. godini), i od toga iznosa 3% mjesečno do 11 mjeseci, odnosno 1,5% za 12 i više mjeseci, a prisutno je i snižavanja stope, koja bi u 2002. godini (da nije ukinuta) iznosila 5,3% s tendencijom svođenja na nulu do 2004. godine.

Informatizacija i umrežavanje lučkih kapetanija i ispostava, u 2003. godini, uz dosljednu implementaciju Uredbe o uvjetima dolaska i boravka stranih jahti i brodica ... omogućit će efikasniju kontrolu i sprečavanje neovlaštenog obavljanja charter djelatnosti, kao i drugih nedozvoljenih djelatnosti plovilima pod stranom zastavom.

U 2002. godini izvršena je, nabava jednog broda za traganje i spašavanje za akvatorij Lučke kapetanije Šibenik, a do kraja godine očekuje se isporuka još jednog broda za dubrovačko područje..

Novonabavljeni brodovi omogućiti će da se razina sigurnosti plovidbe podigne na višu razinu na navedenim područjima, što se pokazalo posebno interesantno za nautičare, u opsegu djelovanja spomenutih SAR brodova.

Iz priloženog grafikona je vidljivo da je prisutnost plovila lučkih kapetanija u 2002. godini, u usporedbi s 2001., povećana u toku turističke sezone za 50%, što je posljedica, prvenstveno poboljšanja organizacije, te nabavke novih plovila i osiguranja financijskih sredstava za održavanje plovila i gorivo.

ZRAČNI PROMET

U zračnom prometu glavna turistička sezona još nije završila već traje sve do kraja listopada mjeseca. Očekuje se da će se u 2002. godini ostvariti porast prometa putnika za 5% više nego u 2001. godini.

Kako se najznačajniji dio zračnog prometa obavlja u trećem kvartalu, podaci za to razdoblje još nisu sređeni.

Ukupan promet zrakoplova (stranih i domaćih) u zračnim lukama povećan je za 1% u odnosu na isto razdoblje u prošloj godini.

U obavljanju zračnog prometa u glavnoj turističkoj sezoni nije bilo značajnijih poremećaja, na temelju čega se može zaključiti da su svi sudionici izvršili pravodobno sve potrebne pripreme.

Nacionalni prijevoznik Croatia Airlinesu ovoj turističkoj sezoni za potrebe očekivanog porasta turističke potražnje unajmila je 01. travnja 2002. godine dodatni zrakoplov BA-e -146, kapaciteta 90 putničkih sjedala koji operira u rediovnom prometu kako bi se mogao osloboditi jedan zrakoplov tipa Airbus kapaciteta 132/162 putnika za potrebe izvanrednog prometa. Broj letova u izvanrednom prometu iznosio je 1849 što je 28% više u odnosu na isto razdoblje prošle godine od siječnja do kolovoza, prevezeno je 137.000 putnika, što je 10% više. Istovremeno je Croatia Airlines na redovitim turističkim letovima iz Amsterdama, Londona, Mancehestera, Pariza , Beča i Züricha prevezla daljnjih 93.000 putnika što znači da je ovaj prijevoznik ukupno preveo 230.000 putnika, što je 12% više prema razdoblju os siječnja do kolovoza 2001. godine.

Prije početka glavne sezone u zračni promet Republike Hrvatske su uključena dva nova zračna prijevoznika Air Adriatik d.o.o. iz Rijeke i European Coastal Airlines d.o.o. iz Zagreba, čije su usluge doprinijele raznovrsnosti i dizanju kvalitete ponude, te boljem povezivanju destinacija koje je nemoguće povezati zrakoplovima Croatia Airlines s obzirom na kapacitete zrakoplova i uzletno-slijetne karakteristike.

Zračne luke su u cjelini provele planirane aktivnosti na podizanju sigurnosti prijema i otpreme putnika i zrakoplova. U zračnoj luci Split započeli su radovi na proširenju putničke zgrade.

INSPEKCIJSKE KONTROLE

Inspektori **Državnog inspektorata** obavljali su pojačani nadzor za vrijeme glavne turističke sezone kako bi se osigurala provedba propisa iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe. Inspekcijski nadzor se odnosio na način i uvjete obavljanja djelatnosti i pružanja usluga nad objektima građana u domaćinstvima odnosno kućama za odmor, apartmanima, sobama i kampovima, objektima stranih vlasnika (bivša odmarališta, novoizgrađene sobe i apartmani), hotelima i drugim ugostiteljskim objektima (smještajnim objektima, objektima koji pružaju usluge prehrane, pića i napitaka), objektima nautičkog turizma, te pružateljima turističkih usluga (putničke agencije, domaće i strane fizičke osobe za koje se sumnjalo da se neovlašteno bave pružanjem turističkih usluga kao što su organiziranje izleta , pružanje usluga smještaja ili posjedovanja pri pružanju usluga smještaja i sl. Gospodarski inspektori obavili su od Umaga do Cavtata 23.482 pregleda iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe, podnijeli 4.937 zahtjeva za pokretanje prekršaja pred prekršajnim sudovima.

Od strane Državnog inspektorata je uočeno da se u protekloj glavnoj turističkoj sezoni pojavljuje veliki broj prigovora gostiju na neizdavanje računa za pružene usluge, nemogućnost korištenja sanitarnih prostorija na trajektnim pristaništima, kao i neorganiziranost punjenja gorivom plovnih objekata u smislu nedovoljnog broja benzinskih crpki poglavito na otocima i drugim turističkim mjestima. Zbog navedenih razloga, posebna pozornost bila je posvećena nadzoru objekata uz trajektna pristaništa, na željezničkim i autobusnim kolodvorima, benzinskim postajama, objektima servisne djelatnosti i sl., kako bi se, što je više moguće, zaštitilo domaće i strane goste koji posjećuju turističko područje.

Sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva obavljala je pooštren nadzor nad vodoopskrbnim sustavima u turističko ugostiteljskim objektima, objektima koji koriste uređaje za kondicioniranje zraka radi sprečavanja Legionarske bolesti, provođenjem mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ilegalnom prodajom namirnica uz ceste u Lici i Gorskom Kotaru, bukom i zapošljavanjem osoba na radu s namirnicama bez propisanih zdravstvenih listova. Sanitarna inspekcija obavila je 5.213 pregleda, donijela 1.645 rješenja o otklanjanju nedostataka i zabrani rada od čega 323 rješenja o zabrani rada osobama, 632

zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka pred prekršajnim sudovima i izrečeno je 757 kazni na licu mjesta.

Inpektori Uprave za inspekcijske poslove Ministarstva pomorstva, prometa i veza, sukladno Programu rada, kontinuirano su obavljali inspekcijski nadzor i to: 381 kontrolu stanja prometnica, donijeli 103 rješenja o otklanjanju nedostaka koji su se odnosili na stanje kolnika, signalizacije, opremu cesta, cestovnih objekata, objekata odvodnje, nad obavljanjem linijskog i slobodnog prijevoza putnika i urednosti autobusnih kolodvora. Posebno je kontrolirana urednost željezničkih kolodvora, urednost i ispravnost sanitarnih uređaja i namirivanja sanitarnim materijalom i vodom u 23 vlaka za prijevoz putnika, te dezinfekcije putničkih vagona motornih vlakova. Kontrolirane su sve zračne luke s vatrogasnim vježbama, zračna pristaništa koja su frekventna za vrijeme turističke sezone (Vrsar, Unije, Medulin, Brač i Lošinj), strane kompanije u Puli, Dubrovniku i Zagrebu, mali zrakoplovi i ovjesne jedrilice na turističkim letjelištima. Također su pregledani putnički brodovi na redovitim linijama, luke i lučice otvorene za javni promet, luke nautičkog turizma i objekti sigurnosti plovidbe, ukrcaj i iskrcaj putnika i vozila u trajektnim lukama, osobito za vrijeme vršnih opterećenja kada su brodovi vozili preko reda plovidbe. Na području Lučke kapetanije Split i Rijeka inspektori su bili prisiljeni iskrcati višak putnika na brodicama zbog prekrcanosti.

HITNA MEDICINSKA POMOĆ

Zbog očekivanog pojačanog prometa na državnim cestama tijekom turističke sezone, u cilju dostupnosti hitne medicinske pomoći osobama ozlijeđenim u prometnim nesrećama, organizirana su 24 satna dežurstva dodatnih standardnih timova na najopterećenijim dionicama na punktovima: Plitvice, Gračac, Slunj, Delnice, Turčin i Klek. Dežurstva su organizirana vikendima u periodu od 14. do 30 lipnja, kontinuirano od 1. srpnja do 1. rujna, te vikendima tijekom rujna 2002. godine.

Tijekom glavne turističke sezone obavljan je prijevoz morem i helikopterima ozlijeđenih/oboljelih osoba u hitnim medicinskim slučajevima.